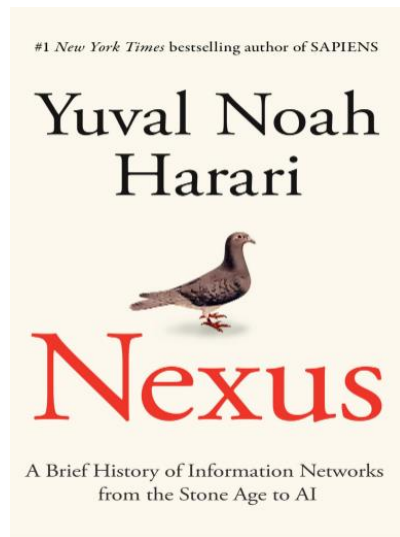
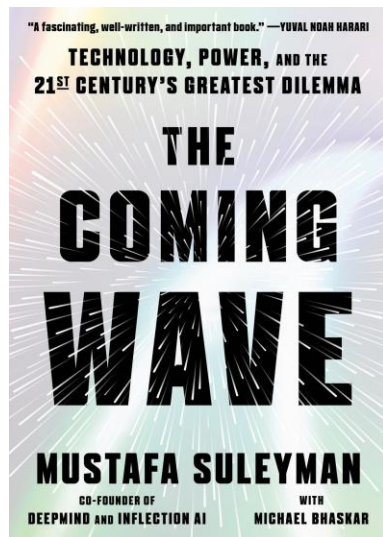

Vychováváme děti pro svět, který přestane existovat dřív než dospějí?

17. května 2025 - 898 dní od veřejného spuštění ChatGPT 3.5
andrej novik

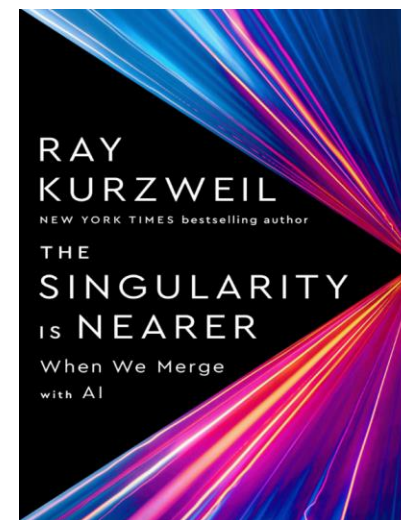

Leopold Aschenbrenner

SITUATIONAL AWARENESS

The Decade Ahead

JUNE 2024

AI 2027

Daniel Kokotajlo, Scott Alexander, Thomas Larsen, Eli Litland, Romeo Dean

We predict that the impact of superhuman AI over the next decade will be enormous, exceeding that of the Industrial Revolution.

We wrote a scenario that represents our best guess about what that might look like.¹ It's informed by trend extrapolations, wargames, expert feedback, experience at OpenAI, and previous forecasting successes.²

Dario Amodei

Machines of Loving Grace¹

How AI Could Transform the World for the Better

Jak učitel vidí
současnou
debatu o
budoucnosti
světa ve věku
AI.

Mluvíme o AI a změnách pro dospělé. Ale co děti?

První generace v historii, která (možná):

- *Zažije několik technologických zvrátů během jediného dětství*
- *Bude mít kamarády bez těla a učitele bez vědomí*
- *Dospěje do světa radikálně odlišného od toho, pro který ji připravujeme*

Základní koncepty o světě (např. povaha inteligence, práce, vztahů) se mění rychleji, než je jedinci dokáží integrovat do koherentního světonázoru nebo identity.

Věk dítěte	Rok	Technologická revoluce dle Kurzweila/Kokotajla
0 let	2020	Narození dítěte
5 let	2025	Počáteční "klopotní agenti" (dle Kokotajla "Stumbling Agents")
7 let	2027	Superhumánní programátoři, autonomní AI výzkumníci (Kokotajlo)
8 let	2028	Potenciální superintelligence, 25× zrychlení AI výzkumu (Kokotajlo)
9 let	2029	Dosažení plné AGI na úrovni člověka (Kurzweil)
10 let	2030	"Longevity escape velocity" - začátek prodlužování života díky AI (Kurzweil)
25 let	2045	Technologická singularita - propojení lidského a strojového vědomí (Kurzweil)

Vztahová substituce

Tomáš, 15 let (2037) | Míra rizika: VYSOKÁ

Zcela neschopný navazovat vztahy s vrstevníky. Od 12 let udržuje intimní vztah s personalizovaným AI společníkem, který dokonale reaguje na jeho potřeby, nikdy ho neodmítne a adaptuje se na jeho preference. Když rodiče zasáhli a omezili přístup k AI, upadl do hluboké deprese a vykazoval abstinenční příznaky. Neurovýzkumy ukazují, že jeho mozek vyvinul vazebné struktury zaměřené na nelidské entity.

Příčina: Raná expozice hyperrealistickým AI společníkům v kombinaci s nedostatkem příležitostí pro autentické mezilidské vztahy.

Epistemická bezmoc

Karolína, 14 let (2033) | Míra rizika: VYSOKÁ

Nedokáže určit, co je pravda. V jejím informačním prostředí se prolíná reálný a syntetický obsah tak dokonale, že ani specializované nástroje nerozliší originál od AI generovaného obsahu. Trpí chronickou úzkostí z nejistoty a zpochybňuje i vlastní vzpomínky.

Příčina: Exponenciální zlepšení generativních modelů bez efektivní regulace či vzdělávání o epistemické hygieně.

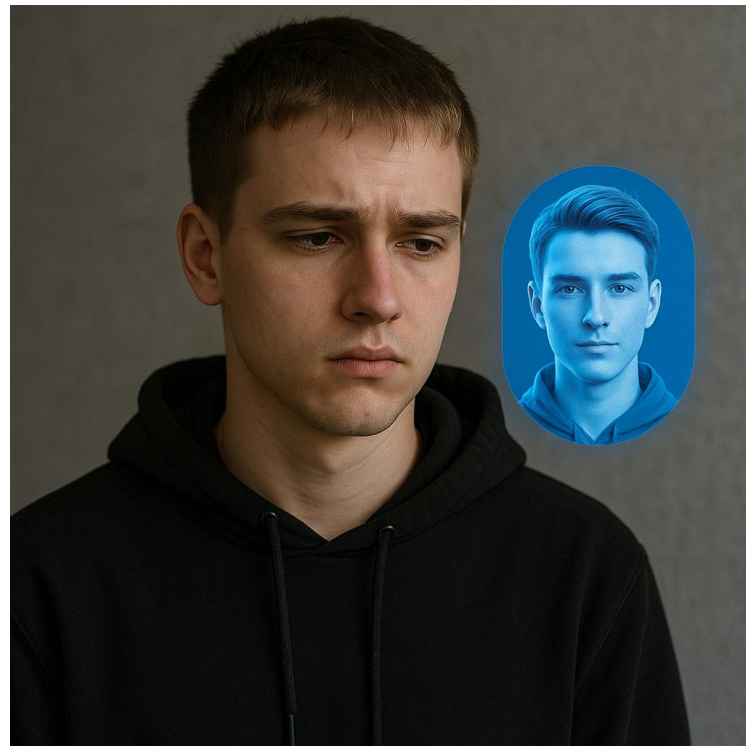

Identitní disociace

Martin, 17 let (2038) | Míra rizika: STŘEDNÍ

Jeho identita existuje paralelně ve fyzickém a digitálním prostoru. Jeho AI avatar, nad kterým ztratil kontrolu, nyní vystupuje nezávisle a jedná způsobem neodpovídajícím jeho skutečným hodnotám. Společnost nerozlišuje mezi jeho fyzickým a digitálním já.

Příčina: Postupná integrace AI systémů do osobní online reprezentace a ztráta právní ochrany hranic digitální identity.

Morální outsourcing

Petr, 13 let (2039) | Míra rizika: STŘEDNÍ

Neschopný samostatného morálního uvažování a etického rozhodování. Při každém morálním dilematu instinktivně sahá po svém AI etickém poradci. Když se ocitl v situaci bez technologické podpory, paralyzovala ho morální nejistota.

Příčina: Systematická delegace morálních rozhodnutí na AI systémy v období formování morálního kompasu.

Kognitivní outsourcing

Filip, 12 let (2036) | Míra rizika: STŘEDNÍ

Ztratil schopnost samostatného myšlení v určitých doménách. Jeho mozek se adaptoval na neustálou přítomnost AI asistentů. Když mu škola experimentálně odebrala AI podporu, zažil panickou ataku a nebyl schopen řešit ani základní problémy.

Příčina: Raná závislost na augmentačních technologiích bez postupného budování základních kognitivních schopností.

Kreativní atrofie

Klára, 12 let (2038) | Míra rizika: STŘEDNÍ

Není schopna vytvořit originální umělecké dílo nebo vymyslet vlastní příběh. Když dostane za úkol nakreslit obrázek, opakovaně žádá o instrukce a parametry, jako by očekávala "prompt" pro generativní AI. Její generace vyrostla s všudypřítomnými generativními modely, které produkovaly obsah na požádání, což vedlo k atrofii kreativních neuronových drah.

Příčina: Nahrazení aktivního tvoření pasivním zadáváním parametrů v klíčovém vývojovém období.

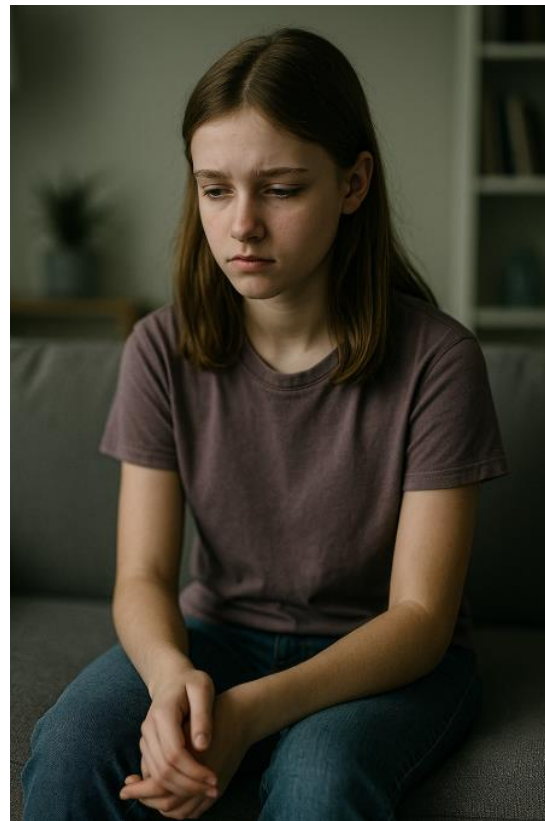
Sociální atomizace

Tereza, 15 let (2042) | Míra rizika:

STŘEDNÍ

Žije v extrémně individualizovaném světě. Její vzdělávání, zábava i sociální interakce jsou natolik personalizovány AI systémy, že téměř nikdy nezažívá sdílené kulturní zkušenosti s vrstevníky. Nedokáže navazovat hlubší vztahy.

Příčina: Hyperoptimalizace obsahu na individuální preference a absence společných narativů v digitálním prostředí.

Neurovývojová deformace

Jakub, 8 let (2049) | Míra rizika: NÍZKÁ

Trpí závažnou poruchou pozornosti a emočního vývoje. Jeho mozek se vyvíjel v prostředí, kde většina pečujících osob byla nahrazena AI systémy, které dokonale předvídaly jeho potřeby, ale postrádaly autentické lidské emoční odezvy.

Příčina: Systematické nahrazování lidské péče AI systémy.

Otázka: Vychováváme děti pro svět, který přestane existovat dříve než dospějí?

Zřejmě poprvé v historii se svět mění rychleji než dospívá dítě. Technologie, které formují dnešní prvňáčky, budou zastaralé ještě před jejich pubertou. Společenské struktury, pro které je připravujeme, mohou být překresleny umělou inteligencí dříve, než dokončí školu.

Jak připravovat děti na budoucnost, která se transformuje rychleji než ony samy rostou?

Jaká rizika v oblasti učení, výchovy a vzdělávání vnímáte jako nejvíce akutní?

The Boiling Frog Syndrome aneb budoucnost už je zde!

Kontakt:

andrej.novik@scio.cz

www.ucimsai.cz

Děkuju za pozornost

www.scioskoly.cz | facebook ScioŠkoly | scioskoly@scio.cz